

HAYAT MÜCADELEYİ ZORLUYOR

Aydınlık Gazetesi, 25 Eylül 2018

Yıldırım Koç

Sıradan bir işçinin rahatı, bir taraftan kapitalizmin işleyişinin yol açtığı krizler ve savaşlarla bozulur, diğer taraftan kapitalizmin teşvik ettiği tüketim çılgınlığıyla. Eğer bir de ihrataca dayalı büyüme modeli benimsenirse, sorunlar daha da artacak.

YENİ İHTİYAÇLAR, YENİ HARCAMALAR

Geçmişte bir "ihtiyaç" olarak algılanmayan birçok yeni ürün, "sıradan işçi"nin kendisine "hak" saydığı bir "ihtiyaç" olarak kabul edilmeye başlandı. 1950'li yıllarda "sıradan işçi"nin kendisi açısından "zorunlu ve hak" gördüğü tüketim ürünleri arasında buzdolabı, televizyon, çamaşır makinesi, cep telefonu yoktu. "Sıradan işçi", bunların yer almadığı bir tüketim kalıbını kabulleniyor ve mutlu olmak için yeterli görüyordu.

Günümüzde "sıradan işçi", kendisinin hakkı olarak gördüğü bu ürünlere sahip olmak istediğinde, "geçim" anlayışı değişiyor, talepler ve huzursuzluk artıyor. Günümüzde tabii ki bir işçinin ücreti, kendisinin ve ailesinin günümüz koşullarında insanca yaşamasına yetecek düzeyde olmalıdır.

Ayrıca, geçmişte olmayan bazı zorunlu harcamalar da çıkmaktadır. Örneğin, geçmişte içme suyuna genellikle para vermezdik. Kapitalizm çevreyi o denli kirletti ki, bugün sağlığını korumak istiyorsanız, en azından temiz olduğuna inandırıldığınız şişeli sulara yönelmek zorundasınız.

Geçmişte sağlık hizmetlerine genellikle para ödenmezdi. Günümüzde hem hastalıklar, hem de sosyal güvenlik sisteminin talep ettiği "kullanıcı katkıları" giderek artıyor.

Geçmişte eğitim de parasızdı. Şimdi gerek devlet okullarında, gerek özel okullarda eğitim giderlerinin aile bütçelerine yükü giderek artıyor.

Geçim sağlamak, kriz olmasa da, giderek zorlaşıyor.

MİNDER TUTUŞUYOR, İKTİDARDAKİLER ÜLKEYİ YÖNETEMİYOR

Oturduğu minder, geçim kaygısıyla tutuşmayan işçi ayağa kalkmaz. Ayağa kalkmasının ikinci önkoşulu, ayağa kalktığından dayak yemeyeceğinden emin olmasıdır. Diğer bir deyişle, oturlan minder tutuşması (mutlak yoksullaşma) ile dayak yememe beklentisi (zayıf iktidar algısı) birbirini tamamlar.

"Sıradan işçi" ancak bu durumda işverenine, sermayedar sınıfa, hükümete ve bazı durumlarda da devlete karşı tavır alır ve mücadeleye girebilir.

Bugünkü koşullar düne göre daha iyiyse; "sıradan işçi"nin bugünkü koşulları, çevresindeki diğer insanların durumuna göre iyiceyse; işler iyi gidiyor ve daha da iyileşeceğe benziyorsa; hiç bir kimse, hiç bir örgüt, "sıradan işçi"nin rahatını bozamaz; onu sömürüye, anti-demokratik düzenleme ve uygulamalara, vb. karşı harekete geçiremez. Doğal olan ve yaşanan da budur. Kişi ağzıyla kuş tutsa, hayatından memnun olan sıradan işçiyi eyleme sürükleyemez.

"Sıradan işçi"nin rahatını, ancak canına, temel değerlerine ("namusuna"), malına-mülküne, geçimine, yaşama ve çalışma koşullarına yönelik ciddi tehdit veya saldırı bozar. Ancak bu rahat kaçtığı anda, işçilik bilincinin, sınıf bilincinin ve bunun da ötesinde düzen-karşıtı bilincin gelişmesinin koşulları ortaya çıkar.

"Sıradan işçi" ancak hayat onu zorladığında ve ona başka çıkış yolu bırakmadığında, rahatını bozarak, elindekini yitirmemek için örgütlenmeyi ve çeşitli biçimlerde mücadeleye girmeyi kabullenir.

Bugün giderek artan sayıda işçi eyleme geçiyor. Gazetelerde ve televizyon kanallarında yer almayan birçok eylem de var. Bunların bir bölümüne ilişkin bilgiye sosyal medya üzerinden erişebilirsiniz. Ancak kesin olan şu ki, hem ekonomik kriz derinleşiyor, hem de ihtiyaç olarak algılanan ve talep edilen ürünlerin giderleri artıyor. Ayrıca ülkemizi yönetemeyen bir iktidar var. Bu koşullarda toplumsal kanunlar gereklerini yerine getiriyor ve getirecek. Hükümet bir de ihrataca dayalı bir büyüme stratejisine yönelirse, önümüzdeki aylarda işçi sınıfının giderek artan kesimlerinin yükselen eylemliliğine tanık olacağız.